

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Wybrane zagadnienia z językoznawstwa historycznego
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Selected issues of historical linguistics
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	językoznawstwo
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Cecylia Galilej
---	-------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład			2
konwersatorium	30	VI	
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Zaliczone przedmioty językoznawcze z I i II roku studiów licencjackich
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - student nabywa pogłębioną wiedzę na temat wybranych zagadnień z zakresu gramatyki historycznej i historii języka polskiego. Problematyka zajęć koncentruje się wokół głównych zjawisk i tendencji językowych ze wszystkich podsystemów języka w całym rozwoju historycznym polszczyzny.
C2 - student umie zanalizować tekst historyczny pod względem językowym, potrafi zinterpretować informacje zawarte w słownikach historycznych i etymologicznych oraz sformułować odpowiednie wnioski. Zajęcia rozwijają umiejętności badawcze pod względem merytorycznym i warsztatowym: pomagają utrwalić terminologię z zakresu językoznawstwa diachronicznego, dobrać właściwe metody opracowania materiału, sprawnie ująć daną tematykę pod kątem struktury wywodu oraz rozwiązać analizowany problem przez sformułowanie wiarygodnej hipotezy / konkluzji.
C3 – student ma większą świadomość bogactwa i złożoności dziedzictwa narodowego (językowego i kulturowego), zauważa związki między historią języka a innymi dyscyplinami językoznawczymi, jak też nielingwistycznymi, traktuje język jako nieodłączną część historii narodu i jego kultury, docenia

znaczenie języka w kształtowaniu się wspólnoty społecznej i więzi narodowej.
--

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student rozpoznaje teorie ewolucji systemu językowego i środków komunikowania, rozumie zagadnienie ewolucji systemu gramatycznego polszczyzny (zwłaszcza fonetycznego, fleksyjnego, słowotwórczego i leksykalnego), charakteryzuje główne tendencje językowe w zakresie wszystkich podsystemów języka (szczególnie gramatyki, leksyki i semantyki) oraz wymienia w ich ramach główne cechy językowe (np. wyrównania analogiczne, przegłos, leksykalizacja).	K_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student identyfikuje podstawowe tendencje i prawa językowe wpływające na zmiany w języku; wyjaśnia współczesne zjawiska językowe procesami historycznymi.	K_U07
U_02	Student analizuje tekst z zastosowaniem odpowiedniej terminologii (językoznawczej i literaturoznawczej), odczytuje i interpretuje inne wytwory kultury (dzieło plastyczne, film, utwór muzyczny) w różnych kontekstach komunikacyjnych, stosując ogólną terminologię w danym zakresie.	K_U13
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student uczestniczy we współtworzeniu kultury; akceptuje dużą różnorodność oraz bogactwo dziedzictwa narodowego (zwłaszcza językowego: j. ogólnopolski, j. literacki, gwary, style i odmiany języka, a także bogactwa kulturowego). Wykorzystuje wiedzę lingwistyczną, literaturoznawczą i kulturową w celach praktycznych na rzecz środowiska społecznego, kształtowania wspólnoty społecznej i więzi narodowej.	K_K03

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<p>Celem zajęć jest zapoznanie studentów z dziejami polszczyzny oraz najważniejszymi tendencjami w jej rozwoju (gramatycznymi, leksykalnymi, semantycznymi). Student uzyskuje wiedzę historycznojęzykową, dzięki której ma większą orientację na temat kształtowania się polszczyzny (dziedzictwa prasłowiańskiego, wpływu języków obcych na polszczyznę, rozwoju polszczyzny na gruncie rodzimym od staropolszczyzny, powiązań między dyscyplinami językoznawczymi, np. dialektologii, leksykologii, umie powiązać zjawiska występujące we współczesnej polszczyźnie z ich podłożem historycznym, umie także je wyjaśnić).</p>

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Elementy wykładu, praca z	praca pisemna, dyskusja,	praca pisemna, wydruk

	tekstem, samodzielne ćwiczenia utrwalające	praca w grupach	referatu, protokół / karta zaliczeniowa
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01 U_02	Praca z tekstem, samodzielne ćwiczenia utrwalające	praca pisemna, dyskusja, praca w grupach	praca pisemna, dyskusja, praca w grupach
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Praca w grupach, praca pod kierunkiem	Dyskusja, praca w grupach, praca pod kierunkiem, prezentacja, wygłoszenie referatu / innego tekstu	Plik z prezentacją, wydruk referatu lub innego tekstu

VI. Kryteria oceny, wagi...

Na 100% oceny składają się następujące elementy:

50% - obecność studenta na zajęciach

50% - aktywność studenta na zajęciach (dyskusja / referat / prezentacja)

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Dubisz S., 2008, Charakterystyka słownictwa staropolskiego, [w] Glosariusz staropolski. Dydaktyczny słownik etymologiczny, red. nauk. W. Decyk-Zięba, S. Dubisz, Warszawa, s. XV-XXXVII; Klemensiewicz Z., 1974, Historia języka polskiego, Warszawa; Koneczna H., 1965, Charakterystyka fonetyczna języka polskiego na tle innych języków słowiańskich, Warszawa; Kuraszkievicz W., 1953, Pochodzenie polskiego języka literackiego w świetle wyników dialektologii historycznej, Wrocław; Kuraszkievicz W., 1972, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa; Lehr-Spławiński T., 1978, Język polski. Pochodzenie, literatura, rozwój, Warszawa; Łoś J., 1922, Gramatyka polska, cz. I: Głosownia historyczna, Lwów-Warszawa-Kraków; Łoś J., 1925, Gramatyka polska, cz. II: Słowotwórstwo, Lwów-Warszawa-Kraków; Łoś J., 1927, Gramatyka polska, cz. III: Odmiennia (fleksja) historyczna, Lwów-Warszawa-Kraków; Rospond S., 1971, Gramatyka historyczna języka polskiego, Warszawa; Walczak B., 1999, Zarys dziejów języka polskiego, Wrocław.
Literatura uzupełniająca
Białokórska M., Belchnerowska A. (red.), 1995, Synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny, t. 1-2, Szczecin; Furmanik S., 1955, O interpunkcji w drukach staropolskich, „Pamiętnik Literacki” 46, z. 3-4, s. 426-468; Jakubowicz M., 2010, Drogi słów na przestrzeni wieków. Zarys słownika motywacji semantycznych na materiałach przymiotników słowiańskich odziedziczonych z prasłowiańszczyzny, Warszawa; Kleszczowa K., 1998, Staropolskie kategorie słowotwórcze i ich perspektywiczna ewolucja. Rzeczowniki, Katowice; Kowalska A., 2014, Mazowieckie archaizmy

semantyczne na tle polszczyzny ogólnej, „Poradnik Językowy”, z. 3, s. 14-22; Kreja B., 1999, Słowotwórstwo polskie na tle słowiańskim. Studia, Gdańsk; Książek-Bryłowa W., 1994, Wariantywność polskiej fleksji w historii i gwarach języka polskiego, Lublin; Kucala M., 1978, Rodzaj gramatyczny w historii polszczyzny, Wrocław; Lisowski T., 2001, Grafia druków polskich z 1521 i 1523 roku. Problemy wariantywności i normalizacji, Poznań; Ostaszewska D. (red.), 2002, Polszczyzna XVII wieku. Stan i przeobrażenia, Katowice.